

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. 8 626 22252, el. p. info@am.lt, https://am.lrv.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Pagal adresatų sąrašą

Nr.

I

Nr.

DĖL APLINKOS APSAUGOS VALSTYBINĖS KONTROLĖS ĮSTATYMO IR SUSIJUSIŲ TEISĖS AKTŲ PAKEITIMO PROJEKTŲ TEIKIMO IŠVADOMS GAUTI

Aplinkos ministerija pakartotinai teikia išvadoms gauti Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo Nr. IX-1005 pakeitimo įstatymo projektą (toliau - AAVKĮ projektas), Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 41, 42, 44, 47, 48, 50 straipsnių pakeitimo ir papildymo 48¹ straipsniu įstatymo projektą (toliau – AAĮ projektas) ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 251¹, 317, 318, 426, 589, 604 straipsnių pakeitimo ir papildymo 521¹ straipsniu įstatymo projektą (toliau – ANK projektas, visi kartu - Įstatymų projektai).

Įstatymų projektų rengimą paskatino būtinybė užtikrinti efektyvesnę, spartesnę aplinkos apsaugos valstybinę priežiūrą, tinkamą subsidiarumo principo įgyvendinimą suteikiant daugiau galimybių teisinius santykius reguliuoti aplinkos apsaugos valstybinę priežiūrą atliekančiam Aplinkos apsaugos departamentui prie Aplinkos ministerijos (toliau – AAD). Pakeitimų rengimą paskatino siekis įgyvendinti valstybinio reguliavimo srityse įgyvendintus pokyčius: Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo pakeitimus transformuojant valstybines kontrolės institucijas į valstybinę priežiūrą vykdančias institucijas, konsultavimo, metodinės pagalbos pirmenybė atliekant ūkio subjektų veiklos patikrinimus, socialinės apsaugos srities teisės aktų pakeitimus („darbingumo“ instituto keitimas „dalyvumu“ ir kt.), Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo pakeitimus. Atsižvelgiant į minėtų įstatymų ir kitų teisės aktų pakeitimų kiekį, parengta nauja AAVKĮ redakcija.

Efektyvesnės aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros įtvirtinimą paskatino didelio rezonanso visuomenėje sulaukę aplinkos teršimo pavojingomis, nepavojingomis atliekomis atvejai¹, kurie atskleidė aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros trūkumus – aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnai (toliau – pareigūnai) neretai pavėluotai fiksuoja teršimo faktus (vėliau nustatoma, kad aplinkos teršimas vyksta ne vienus metus), net jei ir fiksuoja, tačiau nustatyti kaltus asmenis, iširti ir įrodyti draudžiamą veiką, sudėtinga neturint pakankamai įrodymų, pavyzdžiui, ribotas techninių priemonių naudojimas, nepakanka teisių pareigūnams vykdant pažeidimų

¹<https://www.15min.lt/video/siuksliau-pogrindis-greita-pigiai-nelegaliai-234800>;
<https://ve.lt/aktualijos/lietuva/zurnalistu-atliktas-tyrimas-parode-lietuvoje-nelegaliai-atsikratoma-tukstanciais>;
<https://www.delfi.lt/grynas/aplinka/nelegalus-savartynas-apkarto-pareigunai-prieciupo-nusikaltimo-vietoje-93055799>;
<https://www.15min.lt/naujiena/aktualu/lietuva/perlojos-kaime-sustabdyti-pavojinguju-atlieku-uzkasimo-darbai-56-20308521>; <https://www.15min.lt/naujiena/aktualu/lietuva/varenos-rajone-dar-vienas-nelegalus-savartynas-56-2059026>.
Su šiais atvejais susiję ir Lietuvos Respublikos Seimo Aplinkos apsaugos komiteto 2023 m. kovo 22 d. posėdyje suformuluoti įpareigojimai (posėdžio protokolo Nr. 107-P-8), kurių įgyvendinimą tęsiamas ir teikiamais Įstatymų projektais.

prevenciją ir įgyvendinant funkcijas, nustatytas įstatymuose (pvz., tikrinant dokumentus, renkant įrodymus, norint patekti į privačią teritoriją). AAVKĮ pakeitimu siūloma stiprinti prevencinių priemonių taikymą – numatyti pareigūnams teisę reido metu, iš anksto neįspėjus vykdyti teritoriją apžiūrą naudojant vaizdo stebėjimo ir (ar) fiksavimo priemones, įtvirtinti bendradarbiavimo su kitomis valstybės ir savivaldybių institucijomis, visuomene, pagrindus, skatinti į aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros procesą dar aktyviau įsitraukti visuomenę, šviesti ją ir skatinti nepakantumą aplinkos apsaugos srities pažeidimams. Efektyvesnę ir spartesnę aplinkos apsaugos valstybinę priežiūrą siekiama užtikrinti numatant, kad skiriamas privalomasis nurodymas priskiriamas vykdomajam dokumentui, kuris vykdomas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 587 straipsnyje nustatyta tvarka.

Ir priežiūros (kontrolės) funkcijų vykdymas, ir siūlomas pareigūnų galių stiprinimas suponuoja pareigūnų socialinės apsaugos sustiprinimą. Praktikoje pasitaikantys bandymai patraukti atsakomybėn pareigūnus, grasinimai jiems dėl pareigų vykdymo priimant pažeidėjų netenkinančius sprendimus ir valstybės lėšomis finansuojamos teisinės pagalbos aplinkos apsaugos pareigūnams nebuvimas aptariamais atvejais (dalyvavimo teisiniuose procesuose, kuriuose pareigūnai dalyvauja kaip atsakovai, nukentėjusioji pusėje, išlaidas dengia iš asmeninių lėšų, nenumatyta, kaip tramdyti grasintojus, persekiotojus, apsaugoti pareigūnus, jų šeimos narius ir turta) lemia didesnę pareigūnų atsargumą vykdant tarnybines pareigas ir ne tokį efektyvų priežiūros (kontrolės) funkcijų vykdymą.

AAVKĮ projektu siekiama užtikrinti Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme įtvirtinto subsidarumo principo tinkamą taikymą – numatyti, kad ne politikos formavimo lygmens sprendimai priimami, teisės aktai tvirtinami AAD direktoriaus, o ne aplinkos ministro. Siekiant užtikrinti operatyvesnę su aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės vykdymu susijusių dokumentų (patikrinimo aktų, privalomųjų nurodymų) rengimą, derinimą ir siuntimą, AAVKĮ atsisakoma pernelyg detalaus procedūrinių aspektų reglamentavimo numatant pareigą AAD patvirtinti tokias tvarkas (įskaitant, pvz., galimybę dokumentus siųsti elektroninių ryšių priemonėmis). Efektyviau vykdyti aplinkos apsaugos valstybinę priežiūrą padėtų siūlomi AAĮ pakeitimai, kuriais įtvirtinamas ne tik dokumentų originalų juridiniams asmenims siuntimas, bet ir galimybė siųsti dokumentų nuorašus. Įtvirtinama galimybė bylas dėl ekonominių sankcijų skyrimo AAĮ nustatyta tvarka nagrinėti ir nuotoliniuose posėdžiuose, kaip tai numatyta Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekse.

AAVKĮ projektu siūloma apibrėžti aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros sritis, išgryninti priežiūros, priežiūros kontrolės turinį, patikslinti šiame įstatyme naudojamas sąvokas; taip pat išskirti priežiūros prioritetus - prevencinę veiklą, ūkio subjektų, kitų fizinių, juridinių asmenų konsultavimą, metodinės pagalbos teikimą.

Tikimasi, kad pritarus AAVKĮ projektui bus užtikrintas efektyvesnis, spartesnis aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros vykdymas.

Atsižvelgiant į tai, kad AAVKĮ projektu siūloma įtvirtinti papildomas socialines garantijas pareigūnams, reikės papildomų lėšų profesinės civilinės atsakomybės draudimui (17 900 Eur biudžetiniams metams), taip pat teisinės pagalbos pareigūnams teikimo užtikrinimas, pareigūnų, jų šeimos narių ir jų turto apsauga, kai pastariesiems kyla grėsmė dėl pareigūnų vykdomų funkcijų. Šias išlaidas sunku prognozuoti, nes jos priklausys nuo atvejų skaičiaus ir sudėtingumo.

Išsamiau Įstatymų projektais siūlomos nuostatos aprašomos aiškinamajame rašte.

Pirmojo Įstatymų projektų derinimo TAIS (24-5265) metu pastabas pateikė Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Krašto apsaugos ministerija, Energetikos ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Susisiekimo ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Teisingumo ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Žemės ūkio ministerija, AAD, Lietuvos geologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos, Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija, Generalinė prokuratūra, Specialiųjų tyrimų tarnyba, Policijos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos, Lietuvos regionų atliekų tvarkymo centrų asociacija, Lietuvos vandens tiekėjų asociacija, Lietuvos draudikų asociacija.

Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Aplinkos apsaugos agentūra, Antstolių rūmai, Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos, Lietuvos savivaldybių asociacija nurodė, kad pastabų ir pasiūlymų Įstatymų projektams neturi.

Darbo tvarka organizuoti pateiktų pastabų aptarimai su AAD, Ekonomikos ir inovacijų ministerija (2024 m. birželio 12 d. nuotolinis susitikimas), Susisiekimo ministerija, Lietuvos transporto saugos administracija ir Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija (2024 m. birželio 7 d. nuotolinis susitikimas). Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Teisingumo ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos, Generalinės prokuratūros, Specialiųjų tyrimų tarnybos, Policijos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos pastabos derintos darbo tvarka (kontaktuojant telefonu, elektroniniu paštu).

Pilnai atsižvelgta į šių institucijų, kitų suinteresuotų subjektų pastabas: Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Žemės ūkio ministerijos, Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos, Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos ir Lietuvos draudikų asociacijos.

Į Energetikos ministerijos, Ekonomikos ir inovacijų ministerijos, Susisiekimo ministerijos, Sveikatos apsaugos ministerijos, Teisingumo ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos, Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos, Generalinės prokuratūros, Policijos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos, Specialiųjų tyrimų tarnybos, Lietuvos regionų atliekų tvarkymo centrų asociacijos, Lietuvos vandens tiekėjų asociacijos pastabas, dalį pastabų neatsižvelgta ar atsižvelgta iš dalies. Detalūs argumentai pateikti pridedamoje derinimo pažymoje.

AAVKĮ projektu perkeliama ir įgyvendinama Europos Sąjungos teisės aktų nuostatos. Išsami informacija pateikiama atitikties lentelėse.

Įstatymų projektai nenotifikuotinas Europos Komisijai pagal Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“.

Įstatymų projektai neprieštarauja Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

Įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Įstatymo projekte yra naujų sąvokų, vertintinų Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka. Suderinus sąvokas su suinteresuotomis institucijomis ir kitais subjektais, jos bus derinamos su Valstybine lietuvių kalbos komisija.

Įstatymo projektas suderintas su Aplinkos ministerijos duomenų apsaugos pareigūnu.

Įstatymo projektas skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS). Išvadą dėl Įstatymų projektų prašome pateikti per 12 darbo dienų nuo jo paskelbimo TAIS. Per nurodytą terminą negavę pastabų ir pasiūlymų laikysime, kad Įstatymų projektams pritariate.

Įstatymų projektus parengė Aplinkos ministerijos Aplinkos apsaugos politikos įgyvendinimo koordinavimo grupės vadovė Eglė Paužuolienė (tel. 8 657 99389, el. p. egle.pauzuoliene@am.lt), vyresnioji patarėja Sigita Gustaitė-Jarukienė (tel. 8 695 32944, el. sigita.gustaite@am.lt), patarėjas Andrius Girdziušas (tel. 8 695 62741, el. p. andrius.girdziusas@am.lt) ir vyriausioji specialistė Justina Aukštinaitytė (tel. 8 695 01513, el. p. justina.aukstinaitiene@am.lt).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo Nr. IX-1005 pakeitimo įstatymo projektas, 31 lapai.

2. Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 41, 42, 44, 47, 48, 50 straipsnių pakeitimo ir papildymo 48¹ straipsniu įstatymo projektas, 3 lapai.

3. Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 41, 42, 44, 47, 48, 50 straipsnių pakeitimo ir papildymo 48¹ straipsniu įstatymo projekto lyginamasis variantas, 4 lapai.

4. Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 251¹, 317, 318, 426, 589, 604 straipsnių pakeitimo ir papildymo 521¹ straipsniu įstatymo projektas, 3 lapai.

5. Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 251¹, 317, 318, 426, 589, 604 straipsnių pakeitimo ir papildymo 521¹ straipsniu įstatymo projekto lyginamasis variantas, 3 lapai.

6. Aiškinamasis raštas, 22 lapai.

7. Atitikties lentelės, 68 lapai.
8. Derinimo pažyma, 46 lapų.
9. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo Nr. IX-1005 pakeitimo įstatymo projekto ir su juo susijusių įstatymų pakeitimo projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektas, 1 lapas.
10. Antikorupcinio vertinimo pažyma, 6 lapai.

Aplinkos viceministras

Kęstutis Šetkus

E. Paužuolienė, tel. 8 657 99389, el. p. egle.pauzuoliene@am.lt
S. Gustaitė-Jarukienė, tel. 8 695 32944, el. p. sigita.gustaite@am.lt

ADRESATŲ SĄRAŠAS

1. Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai
2. Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai
3. Lietuvos Respublikos finansų ministerijai
4. Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijai
5. Lietuvos Respublikos kultūros ministerija
6. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai
7. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai
8. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai
9. Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai
10. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai
11. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai
12. Lietuvos Respublikos generalinei prokuratūrai
13. Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba
14. Lietuvos kariuomenei
15. Nacionalinei teismų administracijai
16. Lietuvos antstolių rūmams
17. Policijos departamentui prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos
18. Valstybės sienos apsaugos tarnybai prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos
19. Lietuvos transporto saugos administracijai
20. Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijai, AB
21. Aplinkos apsaugos agentūrai
22. Aplinkos apsaugos departamentui prie Aplinkos ministerijos
23. Lietuvos geologijos tarnybai prie Aplinkos ministerijos
24. Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai prie Aplinkos ministerijos
25. Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybai
26. Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai
27. Lietuvos savivaldybių asociacijai
28. Asociacijai „Aplinkosaugos koalicija“
29. Aplinkos apsaugos politikos centrai
30. Aplinkosaugos informacijos centrai
31. Lietuvos chemijos pramonės įmonių asociacijai
32. Lietuvos draudikų asociacijai
33. Lietuvos karjerų asociacijai
34. Lietuvos kiaulių augintojų asociacijai
35. Lietuvos komunalininkų ir atliekų tvarkytojų asociacijai
36. Lietuvos laivų savininkų asociacija
37. Lietuvos medžiotojų draugijai
38. Lietuvos medžiotojų ir žvejų draugijai
39. Lietuvos meškeriotojų sąjungai
40. Lietuvos miško ir žemės savininkų asociacijai
41. Lietuvos nacionalinė vartotojų asociacijai
42. Lietuvos nepriklausomų medienos matuotojų asociacijai
43. Lietuvos nuotekų vežėjų asociacijai
44. Lietuvos pramoninkų konfederacijai
45. Lietuvos prekybos įmonių asociacijai
46. Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacijai
47. Lietuvos regioninių atliekų tvarkymo centrų asociacijai
48. Lietuvos vandens tiekėjų asociacijai
49. Lietuvos verslo konfederacijai
50. Lietuvos žemės ūkio bendrovių asociacijai

51. Visuomeninei gamtos apsaugos organizacijai „Lašišos dienoraštis“
52. Visuomeninei organizacijai „Lietuvos gamtos fondas“